

Amersfoort, januari 2020

Beste leerlingen van vwo 3 en ouders of verzorgers,

Als je in de derde klas van het vwo zit, ga je al nadenken over wat je na het Corderius College wil gaan doen. Je moet namelijk een vakkenpakket gaan kiezen. In de onderbouw heb je nog een heel algemeen vakkenprogramma. Vanuit dat programma en een aantal vakken die in de onderbouw niet gegeven worden, stel je een vakkenpakket samen dat al enigszins in een bepaalde richting gaat. Je kiest vakken die bij je passen, die je interessant vindt en die al opleiden in de richting van een vervolgstudie. Je kunt niet zo maar allerlei vakken kiezen, ze moeten binnen een profiel passen. De verschillende profielen leiden op in een bepaalde richting die aansluit op vervolgstudies.

Omdat het om belangrijke keuzes gaat volgen we op school een keuzetraject. Dat bestaat uit mentorlessen en decaanlessen, uit gesprekken met mentoren en eventueel met vakdocenten en de decaan. Ook je ouders spelen een rol. Zij kennen jou het best en kunnen je helpen bij het nemen van een goede beslissing.

In dit boekje kun je de informatie die je tijdens de decaanlessen en de ouderavond gekregen hebt nog eens doorlezen. Resten er dan nog vragen, dan kun je vanzelfsprekend terecht bij je docent, je mentor, je decaan of je coördinator. Aarzel niet om deze mensen te benaderen.

Veel succes!

W.D. Kloezeman
decaan vwo 3

Veranderingen

De Tweede Fase, d.w.z. de leerjaren 4, 5 en 6, kent een aantal veranderingen ten opzichte van de derde klas.

Perioden

Het cursusjaar is ingedeeld in vier perioden. Er zijn minder toetsen dan in de derde klas, maar de toetsen gaan over een grotere hoeveelheid stof. Je moet dus beter plannen. Dat betekent dat je door de periode heen je werk moet leren en je opdrachten moet maken, zodat je niet vlak voor je toets nog veel moet doen.

Toetsen

De cijfers die je krijgt tellen niet alleen mee voor de overgang naar de vierde klas. In de vierde klas begin je al met het opbouwen van het examendossier. De cijfers in dit dossier vormen samen uiteindelijk het cijfer van het schoolexamen. Het gemiddelde van het schoolexamen en het centraal examen is het cijfer op de eindlijst.

Programma

Aan het begin van het jaar krijg je een **PTA** uitgereikt, een Programma van Toetsing en Afsluiting. Daarin vind je een summier omschrijving van de leerstof, de opdrachten voor elke periode van dat jaar en de toetsen. Bij elke toets staat aangegeven of het om een voortgangs- of dossiertoets gaat en welke weging deze toets heeft voor het rapport of het examendossier.

Per periode krijg je voor ieder vak een studiewijzer met daarin de leerstof. Zo kun je zelf een goede planning maken voor die periode. Zo'n planning maken en ook uitvoeren is voor de meeste leerlingen een van de lastigste onderdelen van de Tweede Fase.

Aan het begin van het volgende schooljaar krijgen leerlingen een introductie, waarin de allerlei aspecten van de Tweede Fase aan bod komen. Op de eerste ouderavond van de cursus krijgen ouders een uitvoerige uitleg over alle bijzonderheden in de Tweede Fase.

Het kiezen van een profiel in vwo3

Voordat we dit jaar begonnen met het bespreken van de inhoud van de vier profielen hebben jullie eerst gekeken naar jezelf en je met o.a. de volgende vragen beziggehouden:

- wat voor type mens ben ik?
- welke kwaliteiten zie ik in mijzelf?
- welke kwaliteiten zien anderen in mij?
- op welke manier maak ik een keuze?

In *Keuzeweb* heb je een aantal opdrachten hierover gemaakt en je hebt met anderen over jezelf gesproken. Je prestatiegegevens zijn te vinden in je schoolrapporten.

Ook hebben jullie een voorproefje gehad van de mogelijkheden na het vwo. Je kunt gaan studeren aan de universiteit of het hbo. Maar je kunt ook kiezen voor een jaar in het buitenland, een combinatie van werk en studie of een vormend tussenjaar.

Het aantal mogelijkheden is enorm. Dat kan het kiezen lastig maken. Gelukkig hoeft de keuze die je nu maakt niet voor het hele leven te zijn. Sterker nog, flexibiliteit wordt steeds belangrijker, je zult je misschien levenslang bijscholen voor veranderende taken.

Kies je met of zonder doel? Het is allebei mogelijk. Je kunt een profiel kiezen omdat je dat leuk lijkt en later kijken wat je ermee kunt doen. Het kan ook zo zijn dat je een vervolgopleiding of een beroep kiest en daarbij het beste profiel kiest.

Als je nu al informatie zoekt over de mogelijkheden na het vwo kun je eens kijken op de volgende sites: www.corderius.dedecaan.net, www.tkmst.nl, www.studiekeuze123.nl. Uiteraard kun je voor informatie ook bij je decaan terecht.

Het hoger onderwijs, dat zijn de hbo- en wo-instellingen, selecteert steeds vaker aankomend studenten. Daarbij wordt natuurlijk naar je belangstelling en je motivatie gekeken. Daarnaast kunnen je cijfers en het feit of je een extra vak gedaan hebt ook een rol spelen. Dit is wel iets om rekening mee te houden: als je de capaciteiten hebt is het verstandig om naast het verplichte aantal vakken een extra vak te kiezen.

De vakken in de Tweede Fase

Een overzicht van alle vakken vind je op het uitgereikte formulier. De getallen die achter de vakken staan verwijzen naar het aantal studielasturen, oftewel slu's. Deze zijn berekend over de drie jaar die je in de bovenbouw van het vwo verblijft. Het overzicht is een stappenplan. Als je alle stappen doorlopen hebt voldoet je vakkenpakket in principe aan de eisen voor een vwo-diploma.

Alle leerlingen van de bovenbouw volgen een *gemeenschappelijk deel*. Het gemeenschappelijke deel laat zien dat het vwo een brede, algemene opleiding is. Het is geen beroepsopleiding.

Je kiest een afdeling: atheneum, gymnasium of havo. Op het atheneum en de havo zit **CKV** in het gemeenschappelijk deel, het gymnasium heeft **KCV** dat opgenomen is in Latijn en Grieks. Verder kies je naast Engels een tweede vreemde taal, op het atheneum Frans of Duits of Chinees, op gymnasium Grieks of Latijn.

Het *profieldeel* is een groep vakken die zodanig logisch bij elkaar passen dat ze samen opleiden voor een bepaalde studiesfeer. Op het formulier kun je zien welke vakken in welk profiel zitten.

Er zijn vier profielen:

1. *Cultuur & Maatschappij*. Dit is een breed profiel, waarbinnen nog veel gekozen kan worden. Geschiedenis is daarin een verplicht vak. Het profiel leidt op voor allerlei richtingen, zoals talen, rechten, onderwijs, kunst, communicatie, reclame, welzijn, enz.
2. *Economie & Maatschappij*. In dit profiel zijn de vakken economie en geschiedenis verplicht. Het is geschikt voor leerlingen die interesse hebben voor het bedrijfsleven, de overheid, financiën. Maatschappijvakken spelen een belangrijke rol.
3. *Natuur & Gezondheid*. In dit profiel zijn biologie en scheikunde opgenomen. Natuurkunde is hier niet verplicht maar wel een logische aanvulling. Je kunt bij dit profiel denken aan studies op het gebied van geneeskunde en milieu, maar het leidt ook voor veel technische richtingen op.
4. *Natuur & Techniek*. Hierin zitten uiteraard wiskunde, natuurkunde en scheikunde. Voor wiskunde geldt dat de B-variant verplicht is. Dit profiel is een voorbereiding voor technische en wiskundige richtingen, maar ook heel geschikt voor mensen die belangstelling voor ICT-beroepen hebben.

Er zijn veel opleidingsrichtingen die openstaan voor alle profielen, deze opleidingen kun je dus met elk profiel doen. Je moet dan denken aan studies op het gebied van rechtsgeleerdheid, gedrag en maatschappij en taal en cultuur.

In het *vrije deel* moet je minimaal één vak bij het profiel kiezen. Argumenten voor de keuze van een bepaald vak kunnen zijn:

- het vak versterkt jouw profiel, bijvoorbeeld: biologie bij NT geeft ook toegang tot opleidingen in gezondheidszorg en milieu;
- het vak verdiept jouw profiel, bijvoorbeeld: bedrijfseconomie bij EM;
- het vak lijkt je gewoon leuk! Je kiest bijvoorbeeld Spaans of muziek omdat het je interesseert, je verbreedt je profiel daarmee.

Het is goed mogelijk dat je door een bepaalde combinatie van vakken te kiezen in twee profielen zit. Dit heeft geen bijzondere consequenties, voor vervolgopleidingen telt alleen dat je in de door hen vereiste vakken examen hebt gedaan.

Een paar opmerkingen over diverse vakken:

- In het CM-profiel kan een keuze uit wiskunde-A, -C en -B gemaakt worden. De keuze tussen wiskunde-A en wiskunde-C mag je uitstellen tot het einde van de 4^e klas, want in V4 zijn de programma's van wiskunde-A en -C gelijk.
- De vakken Grieks, Latijn en Chinees kun je alleen kiezen als je ze ook in de onderbouw gevolgd hebt.
- Wiskunde-D mag alleen in combinatie met wiskunde-B en als tweede vak in de vrije ruimte gekozen worden.
- Natuur, leven, technologie (NLT) mag alleen in combinatie met een natuur-profiel gekozen worden.
- Kunstvak beeldend en kunstvak muziek kunnen niet in één pakket gekozen worden.
- Ook vakken waarin geen centraal examen gedaan wordt tellen mee in de slaagregeling.

De vrije ruimte

Met één vak in de vrije ruimte is het aantal uren dat je aan school besteedt nog niet voldoende. De vrije ruimte vraagt nog een verdere opvulling. Er zijn drie mogelijkheden:

- een tweede vak in de vrije ruimte kiezen;
- een geheel eigen project doen, je kunt hierbij denken aan activiteiten op het gebied van persoonlijke groei of kennisuitbreiding, dit ter beoordeling van de schoolleiding;
- onder toezicht zelfstandig werken aan je schoolvakken.

Het Corderius stimuleert dat leerlingen een *tweede vak in de vrije ruimte* kiezen. Waarom zou je dat doen als het niet verplicht is?

Het is in de eerste plaats een verrijking van je schoolopleiding. Je hebt nu de gelegenheid om op een eenvoudige manier je kennis te vergroten. Zo kun je bijvoorbeeld door een extra taal te nemen hiervoor een stevige basis leggen.

Verder maken vervolgopleidingen steeds meer gebruik van selectieprocedures voor de toelating. In dat geval is het een voordeel als je een extra vak hebt gevolgd. Je kunt dan laten zien dat je een stapje harder gelopen hebt dan noodzakelijk is voor een diploma en dat je een bredere interesse hebt.

Er zijn ook praktische redenen om een extra vak te kiezen. Soms valt een vak tegen en kun je het uitwisselen met een ander vak. Ook kun je, als je nog twijfelt over een paar vakken, de keuze wat uitstellen. Er moet dan natuurlijk wel een combinatie overblijven die in een profiel past. Meestal is een tweede (of derde) vak in de vrije ruimte extra vak wel in te roosteren naast je andere vakken, maar dit kunnen we niet garanderen. Je maakt dan voor dat lesuur een keuze uit beide vakken. In overleg met de coördinator bekijk je hoe jij beide vakken het beste kunt volgen. Veel leerlingen kiezen een tweede vak in de vrije ruimte!

Als je een tweede vak kiest in de vrije ruimte, moet je aan de volgende vier voorwaarden voldoen:

1. Je staat voldoende (eindcijfer minimaal 6) voor elk van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.
2. Het gemiddelde van de examenvakken (Ne, La, Gr, En, Fa, Du, wi, na, sk, ec, gs en ak) is in principe 6,5 of hoger.
3. De rapportenvergadering geeft toestemming voor de keuze van een tweede vak in de vrije ruimte voor deze leerling.
4. Je moet bereid zijn je in te zetten voor dit vak, je kunt het alleen maar aan het einde van een schooljaar laten vallen.

Voor het maken van een weloverwogen keuze is het belangrijk om nu al kennis te nemen van vereiste schoolvakken voor de toelating bij studies. Een overzicht van deze vooropleidingseisen of doorstroomseisen is elders in deze brochure opgenomen, zowel van vwo naar wo (universiteit) als van vwo naar hbo.

Hoe gaat het nu verder?

Het proces voor de komende maanden ziet er als volgt uit:

- 20 februari: lessencarrousel nieuwe vakken voor leerlingen
- februari / begin maart: leerlingen bespreken de profielkeuze met de decaan
- week van 9 maart: leerlingen voeren hun profielkeuze in, de *keuze van de leerlingen* is definitief
- eind maart: schoolleiding stelt vast welke vakken zullen worden aangeboden, overleg met leerlingen die hierdoor een vak moeten wisselen
- 6 – 9 april: leerlingbesprekingen, advies van docenten; direct na de leerlingbesprekingen worden de formulieren aan de leerlingen meegegeven
- 17 april: leerlingen leveren hun keuzeformulier bij mentor in, voorzien van handtekening van een van de ouders, de profielkeuze is nu formeel vastgelegd

Atheneum		Gymnasium	
Vak	Studielastuur	Vak	Studielastuur
Nederlands	480	Nederlands	480
Engels	400	Engels	400
Frans of Duits of Chinees	480	Latijnse of Griekse Taal en Cultuur	760
Culturele kunstzinnige vorming	160		
Maatschappijleer	120	Maatschappijleer	120
Lichamelijke opvoeding	160	Lichamelijke opvoeding	160
Godsdienst	120	Godsdienst	120
Wetenschapsoriëntatie	120	Wetenschapsoriëntatie	120
<i>Profielwerkstuk</i>	80	<i>Profielwerkstuk</i>	80
<i>LOB</i>	40	<i>LOB</i>	40
<i>Uitwisseling/ stedenreis</i>	40	<i>Uitwisseling/ stedenreis</i>	40

Stap 1:

<i>Cultuur & maatschappij</i>	Slu	<i>Economie & maatschappij</i>	Slu	<i>Natuur & gezondheid</i>	Slu	<i>Natuur & techniek</i>	Slu
Verplichte vakken		Verplichte vakken		Verplichte vakken		Verplichte vakken	
Wiskunde A, B of C	520/600/480	Wiskunde A of B	520/600	Wiskunde B of A	600/520	Wiskunde B	600
Geschiedenis	480	Economie	480	Biologie	480	Natuurkunde	480
		Geschiedenis	480	Scheikunde	440	Scheikunde	440

Stap 2:

<i>Cultuur & maatschappij</i>	Slu	<i>Economie & maatschappij</i>	Slu	<i>Natuur & gezondheid</i>	Slu	<i>Natuur & techniek</i>	Slu
<i>Kies een vak uit:</i>		<i>Kies één vak uit:</i>		<i>Kies één vak uit:</i>		<i>Kies een vak uit:</i>	
Aardrijkskunde	440	Bedrijfseconomie	440	Natuurkunde	480	Biologie	480
Economie	480	Aardrijkskunde	440	Aardrijkskunde	440	Natuur, leven en technologie	440
<i>Kies ook een vak uit:</i>		Frans	480	Natuur, leven en technologie	440		
Frans	480	Duits	480				
Duits	480	Chinees	480				
Chinees	480						
Filosofie	480						
Kunstvak muziek	480						
Kunstvak beeldende vorming	480						
Latijnse Taal en Cultuur	760 (<i>gymn</i>)						
Griekse Taal en Cultuur	760 (<i>gymn</i>)						

Stap 3: Kies minstens één vak uit:

Frans	480	Geschiedenis	480
Duits	480	Bedrijfseconomie	440
Chinees	480	Economie	480
Spaans	480	Biologie	480
Latijnse Taal en Cultuur	760	Natuurkunde	480
Griekse Taal en Cultuur	760	Scheikunde	440
Filosofie	480	Wiskunde D (<i>dit vak mag alleen als tweede vak in de vrije ruimte gekozen worden</i>)	440
Kunstvak muziek	480	Natuur, leven en technologie	440
Kunstvak beeldende vorming	480	Informatica	440
Aardrijkskunde	440		